

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Pretul unui exemplar: 1 Leu.

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

1. Dumnezeu face lumea.

„Intru început a făcut Dumnezeu cerul și pământul”

Înainte de acest început — în afară de Dumnezeu veșnic — nu era nimica, era veșnicia în Dumnezeu. Nici timpul nu exista. Cum spune sf. Augustin, Dumnezeu a făcut lumea nu în timp, fără cu timpul, timpul a început a fi de odată cu lumea. În momentul când voința dumnezească a dat ființă lumii, atunci a început a exista și timpul. Acest moment al facerii îl definește sf. scriptura cuvântul — intru început. —

Dumnezeu a făcut cerul și pământul, adică întreg universul material și spiritual (ingerii.)

Prin urmare în afară de lumea văzută de noi și care ne incunjoară, este un Dumnezeu în afară de natura — de univers — lumea aceasta văzută nu exista cu dela sine putere, fără are izvorul de existență în Dumnezeu, este făcut de Dumnezeu, voința atotputernică a lui Dumnezeu a adus-o din ne-ființă la ființă, prin urmare Dumnezeu este Domnul suveran și absolut al lumii.

Această lume nu este veșnică, este făcută în timp sau cu sf. Augustin, cu timpul, la începutul lucrurilor zidite, numai Dumnezeu este veșnic.

Dumnezeu cu puterea lui suverană — liberă — și a absolută ar fi putut — dacă ar fi vrut — să zidească lumea într-o clipă în starea ei de dezvoltare de astăzi, însă Dumnezeu nu a voit aceasta. Dumnezeu a voit zidi lumea treptat, gradat, periodic în șase zile cum spune sf. scriptura.

Cumcă aceste șase zile sunt de a se înțelege șase zile de ale noastre cu câte 24 oare, sau sunt de a se înțelege timpuri-epoci — mai lungi — sf. biserica încă nu și-a spus cuvântul, cei mai mulți învățători ai sf. biserici începând cu sf. Augustin († 430) și mai ales în zilele noastre sunt de părere, că sub cuvântul de zile trebuie să înțelegem epoci mai lungi, bine știind că înaintea lui Dumnezeu o mie de ani sunt ca o zi.

Întrebarea că de când stă lumea, pentru noi — în materia de credință — nu are importanță, noi trebuie să credem pe baza cuvintelor puse în fruntea tesei noastre că lumea este făcută de Dumnezeu în timp, adică ca nu este veșnică încolo — spune sf. Toma de Aquin — și cu el cei mai mari dascăli ai Bisericii deja cu sute și mii de ani înainte de învățăturile științelor naturale al zilelor noastre, că putem presupune ori ce vârstă — chiar miriade de ani — universului, între marginile date de sf. biserică, numai cu condiția că este zidită în timp.

În adevăr Spiritul Sfânt cel ce a inspirat cărțile sfinte, nu a putut să aibă de scop să ne dea în cartea „Facerii” un sistem cosmogonic, o învățătură din științele naturale, scopul sf. scripturii era să ne împrime cât mai adânc în limbajul primitiv al celor mai mulți, cari în cursul veacurilor îl vor asculta — adevărul, că lumea materială, cosmosul, este o operă eșită direct din atotputernicia lui Dumnezeu, pentru acea textul, referitor al sf. scripturi, ne spune la fiecare fază a creațiunii — am îndrăzni să spunem că cu un pleonasm — acțiunea directă personală a lui Dumnezeu în creațiune, ne arată, că materia în contra materializmului tuturor timpurilor, în toate părțile ei și sub toate aspectele ei, nu este nimica, este goală și pustie, și ar fi căzut din nou în nimicnicia

din care a ieșit, de nu era purtat — susținut — de Spiritul creator a lui Dumnezeu, este o documentație a dependenței absolute și continuă a zidirei și a materiei peste tot, față de ziditor: „măinile tale m'au făcut și m'au zidit” și dacă la fiecare fază a creațiunii Dumnezeu găsește că aceea ce a făcut este bun, aceasta este scris pentru noi, este un ordin către noi, că văzând aceasta frumseță, armonia, grandoarea în univers, mirând-u ne de aceasta creațiune, să adorăm pre Creator: „Binecuvântează suflete al meu pre Domnul, pre Domnul Dumnezeu meu, măritu-teai foarte, în măreție și strălucire te-ai îmbrăcat, cel ce te-ai învăluit cu lumina ca cu o haină, cel ce ai întins ca un covor.” (Ps. 104, 1, 2.) Când privesc cerurile tale, lucrul mâinilor tale, luna și stelele, spre cari tu le-ai așezat, ce este omul, de-ți amintești de el” (Ps. 8, 3, 4.) Și dacă sf. scriptura ne spune că în ziua a șaptea Dumnezeu s'a odihnit și a binecuvântat și a sfințit ziua aceasta, noi știm cumcă Dumnezeu nu are lipsă de odihnă, nici să sfințească și să binecuvinte ziua de repaus a lui proprie, știind că toate lucrurile lui Dumnezeu sunt într'o formă de sfinte și binecuvântate, ci toate aceste sau scris numai pentru îndrumarea și învățătura noastră, ca să sfințească și oamenii ziua a șaptea a Domnului, și atunci precum după sf. scriptură repausul Domnului nu s'a sfârșit, așa și noi după zilele de lucru ale acestei vieți să fim invredniciți a intra în sabbatul fără sfârșit al vieții viitoare.

Din catehism.

80. Remas'-a trupul lui Isus în mormânt ?

Trupul lui Isus n'a remas în mormânt, ci a treia zi s'a unit iară trupul cu sufletul, și a înviat cu mărire ca un Dumnezeu.

Isus a înviat și o trebuit să învieze, așa era profețit, a fost prezis în pilde, însuși Isus în repeșite rânduri a prezis învierea lui apostolilor și Jidovilor ca dovada calității lui de Mesia și de Dumnezeu. Jidovii însiși au așteptat cu nerăbdare ziua aceasta a treia după punerea lui în mormânt.

„Doamne — zis'-au căpăteniile lor lui Pilat — ne-am adus aminte ca amăgitorul acela, încă fiind viu a zis: După trei zile me voi scula. Deci ordonează să se întăre-

ască mormântul până a treia zi: ca năcumva venind discipulii lui noaptea, să'l fure, și să zică poporului că s'a sculat din morți, și va fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâi. Zis'a lor Pilat: „Aveți ostași mergeți de întăriți cum știți. Iară ei mergând au întărit mormântul sigilând piatra și punând ostași.” (Mat. 27, 63. ss.)

De nu ar fi înviat, rătăcirea aceasta din urmă într'u adevăr ar fi fost irreperabilă.

Hristos însă a înviat așa cum a spus, căci învierea nu era un lucru din aceasta lume. Isus a înviat cu puterea lui proprie dumnezească, căci a învia morții, aparține exclusiv puterii dumnezeiești, care putere reside inițial în Tatăl, și după purcederea veșnică din Tatăl în Fiul, care putere a săvârșit învierea într'un moment așa cum va săvârși și învierea noastră a tuturor.

Pentru aceea cântă astăzi biserica triumfătoare cântarea de biruință: „Aceasta este ziua, care a făcut-o Domnul, ca să ne bucurăm și să ne desfătăm în trinsa.” (Ps. 117, 24)

Învierea lui Isus este modelul și chezeșia învierii noastre.

Înviind Isus a împreunat trupul cu sufletul, nu pentru o viață pământească ci pentru o viață nouă minunată, dumnezească.

Acest trup spiritualizat este un cap de operă a puterii și înțelepciunii dumnezeiești, un trup cu însușiri a spiritelor, de pilda sa străbătută peste lucruri materiale, ca să se poate muta dintr'un loc la altul, printr'un simplu act al voinței, este înaintea noastră un lucru de ne închipuit, și totuși trupul Mântuitorului a avut aceasta calitate, căci s'a arătat apostolilor fiind ușile închiate.

Ca să putem umbla în întunec avem lipsă de lumină. Pentru Mântuitorul înviat nu mai exista întunecime; trupul lui înviat este numai lumină. Strălucirea dumnezeieci, care se revarsă din sufletul lui și asupra trupului, îl face mai scilpitor ca raza soarelui. Deja pe muntele Taborului au văzut din aceasta strălucire ceva, apostolii privilegiați, când ochii lor trupești ne putând suporta aceea strălucire au căzut la pământ.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Sf. Martir Simeon, — aprilie 27 —

S. Simeon, care s'a numit fratele (rudenie) Domnului, a fost fiul lui Cleofa fratele Stului Josif logodnicul. Dânsul a trăit mai lung timp dintre consăngenii Domnului nostru Isus Hristos. Dânsul a cunoscut în persoană pe Hristos, dela Isus a învățat și de la maica sa s'a întărit în credință încât de creștinătate nu s'a lăpădat nici când, ci a suferit moartea de martir în etate de 120 ani. Episcopul întâiu a Ierusalimului a fost S. Iacob după care în anul 62 a urmat S. Simeon. După înălțarea Domnului nostru Isus Hristos la ceriu și Simeon s'a numărat între cei 70 apostoli și se ostenea ca și ceilalți apostoli întru vestirea evangheliei, umblând prin cetăți și prin sate, învățând și cu voia lui Dumnezeu minuni făcând. Nu mult după ce a cuprins scaunul episcopesc a erupt rescoala jidovilor. Anume jidovii ajungând sub domnia Romanilor, a pierdut așa zicând mai cu totul autonomia lor națională și religioasă. Deci sub pretextul apărării religiunii s'au resculat în contra Romanilor, și sfârșitul rescoalei a fost împrăștierea nației jiodvești și pustiirea Ierusalimului sub împărații Vespasian și Tit.

Din profeția Domnului nostru Isus Hristos s'a potut ști că Ierusalimul se va nimici, drept ce Creștini erau cu socoteală la întâmplările ce s'au ivit. Isus Hristos a prezis cumcă atunci când vor veni înșălătorii, cari vor zice că voesc a elibera pre evrei; când se va rescula poporul, când vor fi oștiri, și vor fi semne pre ceriu, când cetatea va fi înconjurată de ostași și când locurile cele sfinte vor fi profanate atunci cei din Iudea se fugă, că va fi aproape pustiirea cetății. (Mateiu 24. Luca 21.) Iosif Flaviu (scrietorul evreu) care la început era și însuși capitan de rescoală scrie, cumcă atunci

au fost mai mulți cari sau vestit pre sine de salvatori ai poporului. Eleazar un tânăr din Ierusalim s'a pus în fruntea evreilor din Ierusalim și s'a resculat în contra împăratului, o parte a evreilor însă a ramas credincioși împăratului, și astfel se băteau înșiși evreii unii pre alții, și se luptau și cu ostașii romanii, încât toată Iudea era cuprinsă de oștiri și resunau Câmpurile de bătăi.

Înainte de ce s'ar fi întâmplat aceste s'a făcut mai multe minuni, de cari s'a îngrozit poporul din Ierusalim.

Iosif Flaviu scrie: că înainte de erumperea rescoalei într'o noapte s'a văzut lumină mare la biserica din Ierusalim, că o vacă care era să se jertfească la sărbătoarea azimelor a fâtat un miel, cumcă poarta bisericii cea de cătră răsărit care era închisă și întărită cu lanțuri încât abia ar fi fost harnici a o deschide 20 de oameni, la miezul nopții s'a deschis de sine, cumcă după serbarea azimelor asupra Ierusalimului s'a văzut în aer oștiri cari se luptau laolaltă; cumcă la Rusalii preoții au simțit în biserică cutremur de pământ și au auzit cuvintele: „se mergem, se mergem de aici!“ Aceste au fost semnele despre cari a grăit Mântuitorul nostru. Oastea romană a nisuit a devinge rescoala, înse Eleazar nu s'a plecat la pace, deci Ierusalimul a fost impresorat iar în locurile sfinte unde s'au retras cei resculați se făceau ucideri și fărădelegi.

Creștinii aducându-și aminte de profeția Domnului nostru Isus Hristos sub conducerea Sf. Simeon au ieșit din cetate și au mers în Pella, cetate dincolo de Iordan.

Ierusalimul s'a pustiit, n'a ramas în dânsul piatră pre piatră, a ars și și s'a ruinat și biserica lui Solomon. — După pustiirea Ierusalimului Creș-

tinii botezați din evrei, — că nu cumva să fie expuși la neplăcări — au lăsat cu totul datinele evreești; au fost însă și de aceia, cari pre lângă legea creștinească au ținut și legea lui Moise, aceștia au format apoi sectele Nazarene s'au numite și ebionite. Aceștia pre Isus l'a ținut numai de om.

Pentru aceea Sf. Simeon continuu îi deștepta și a stătut neclintit cu poporul remas credincios in credința cea adevărată, aducând pre mulți rătăciți la întoarcere.

In timpurile acele împărații romani au decis a nimici pre toți evreii ce-și trag originea din semința lui David. Astfel a fost pârît și Sf. Simeon, că se trage din neamul lui David, și că este creștin; deci in anul 106 sub Traian a fost prins, torturat și în urmă a fost restignit. Creștinii ca și evreii au admirat răbdarea bătrânului Simeon cel de 120 de ani.

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primași, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care in întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut in broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cârtică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească in casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunei Sighet.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de
„Biblioteca poporală creștină din Maramureș”

până in prezent a scos de sub tipar următoarele cărticele de mult folos:

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părințele dela Bistrița Prețul 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusalii” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copii lor” de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusalii până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munți Prețul 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Prețul 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Prețul 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Prețul 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț. 4 Lei
- No. 11. „Întroparea Fiului lui Dumnezeu, Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț. 10 L.
- No. 12. „Adevărata Biserica Creștină”. Prelucrare de Părințele dela Bistrița. Preț. 12 Lei.

Cvîtam cu mulțumită Oficiului Parohial
 Strâmtura suma de Lei 100 asemenea Monsen
 L. V. suma de 165 Lei.

Calendar săptămânal.

21 — 27 Aprilie 1929.

21. Dumineca Paralicului (Ev. Ioan 5, 1.) M. Ianuarie. † 305
22. Luni. Teodor Sicheotul.
23. Marți. Sf. George (Ev. Ioan 15, 17.) † 303.
24. Mercuri. M. Sava Stratilat.
25. Joi. Ap. Ev. Marcu.
26. Vineri. M. Vasile episc. Amasiei.
27. Sâmbătă. M. Simeon † 106.

